

گذشته در سطح شرکت ملی نفت راهبردی و اجرایی کردند، چندین اقدام هم در این زمینه انجام شد.

به موازات این قضیه چالش‌هایی را که در سطح شرکت ملی نفت در بالادستی و عمدتاً در حوزه تولید و ازدیاد برداشت داشتیم، آن چالش‌ها را احصا و بررسی کردیم که کدام یک از این چالش‌ها در کدام یک از میادین موضوعیت دارد، چون اصولاً توسعه فناوری را حتی بر اساس تجربیات بین‌المللی اگر بنگرید مبتنی بر چالش است.

این موضوع روی میز مذاکره مطرح می‌شود تا در حوزه فناوری توسعه پیدا کند و در راستای پاسخگویی جلو برود. در واقع سطحی است که بر اساس استانداردهای جهانی به آن می‌گویند، جایی است که فناوری نمود عینی پیدا می‌کند و به عبارتی اسپات می‌شود.

فرض کنید در یک میدان نفتی آن فناوری را در یک مقیاس کوچک که پایلوت است اجرا و عملاً نتیجه ملموس و عینی آن را مشاهده می‌کنید و در صورتی که طرح پایلوت جواب دهد عملاً می‌گویید این فناوری اثبات شد و از آنجا به بعد مسائل مربوط به تولید انبوه و تجاری‌سازی را پیگیری می‌کنید.

رویکردی که تقریباً طی ۲۰ سال گذشته در حوزه پژوهش و فناوری وجود داشته این است که به‌رغم هزینه‌های بسیار زیادی که در این حوزه شده و با وجود اینکه بازیگران مختلف از جمله دانشگاه‌ها که باید بدانیم اساتیدش در این مسیر عمرشان را گذاشتند، منابعشان را گذاشتند و نفت پولش را گذاشته است، می‌دانیم که مسأله حل نمی‌شود.

از طرفی هم نفت برای خرید تجهیزات آزمایشگاهی هزینه کرده و پروژه‌های زیادی هم به آن داده شده است.

با آسیب‌شناسی که انجام دادیم با خود بازیگری زیست‌بوم، به این نتیجه رسیدیم که این مسیر TRL کامل تا TRL6 حرکت نکرده است.

یعنی عمدتاً کارهای فناوری و پژوهش و نوآوری یا در حوزه مطالعات یا در حوزه آزمایشگاه یا در حوزه موردسازی یا بعضاً طراحی‌های کوچک یا ترکیبی از آنها متوقف مانده و هیچ وقت تا پایلوت میدانی پیش نرفته است. به همین خاطر شرکت ملی نفت

میدان اهواز پیاده‌سازی کنیم. به عبارتی کارهای خیلی مبسوطی در این حوزه شکل گرفته است و به تدریج بقیه موارد هم بعد از آن در حال شکل‌گیری هستند.

در صورتی که پایلوت‌ها پیاده‌سازی شوند، با نسل جدیدی از پژوهش و فناوری در حوزه نفت مواجه خواهیم شد. یعنی شکل پروژه‌ها شکل دیگری خواهد شد.

نسل تعریف ما یک نسل دیگری خواهد شد که در کنار حل مشکل می‌تواند توسعه‌ای را نیز رقم بزند، ضمن اینکه بازار بزرگی را برای دانش‌بنیان‌ها ایجاد می‌کند. ما ۲۲ قرارداد به این شکل داشتیم که آنها را جلو بردیم.

مهم‌ترین کارکرد شما در مسیر دانش بنیان شدن چیست؟

مه‌دی مطهری: چند مسأله اساسی مطرح است که ذیل اینها مسائل دیگری هم وجود دارد.

یکی این است که ما موظف هستیم بازار برای بازیگران زیست‌بوم اعم از دانش بنیان‌ها تعریف کنیم.

معتقدیم که مسائل فناورانه و نوآورانه بالقوه‌ای در سطح شرکت ملی نفت وجود دارد که با همکاری خود همان بازیگران زیست‌بوم باید به مسائل بالفعل تبدیل کنیم.

مسائل بالفعل یعنی طرح‌های بزرگ دانش بنیان.

طرح‌های بزرگ دانش بنیان وقتی روی میز قرار می‌گیرند، یعنی بازار بزرگی در حال شکل‌گرفتن است.

در سطح شرکت ملی نفت و بزرگ‌ترین طرح دانش بنیان، همان احیای چاه‌ها را جلو بردیم؛ با ۵۰۰ میلیون دلار.

در این راستا حرکت خیلی خوبی انجام داد که حتی مصوب هیأت مدیره را گرفت.

در واقع چیزی حول و حوش یک بازار ۲ میلیارد یورپی را در قالب ۱۰ قلم کالای اساسی، بعد از آن ۱۰ قلم کالایی که بود، قبلاً هم وجود داشت.

در دولت قبل قرار به حمایت از تولیدات داخل در صنعت نفت نبود؟

سال ۹۳ آقای زنگنه تکلیفی را تبیین کردند. گفتند برای تولید تجهیزات راهبردی و استراتژیک‌تان در راستای

در صورتی که پایلوت‌ها پیاده‌سازی شوند، با نسل جدیدی از پژوهش و فناوری در حوزه نفت مواجه خواهیم شد. یعنی شکل پروژه‌ها شکل دیگری خواهد شد. نسل تعریف ما یک نسل دیگری خواهد شد که در کنار حل مشکل می‌تواند توسعه‌ای را نیز رقم بزند، ضمن اینکه بازار بزرگی را برای دانش بنیان‌ها ایجاد می‌کند

رسمی اعلام کرد که استراتژی اصلی‌اش در حوزه پژوهش و فناوری، طراحی و اجرای پایلوت‌های میدانی فناورانه است.

حالا این می‌تواند در حوزه ازدیاد برداشت باشد، می‌تواند در حوزه بهبود تولید باشد، می‌تواند در حوزه حفاری و در حوزه‌های مختلفی که ما در طول زنجیره ارزش بالادستی داریم، باشد که شامل اکتشاف، حفاری، تولید و بهره‌برداری و ازدیاد برداشت می‌شود.

ما اعلام کردیم دانشگاه‌ها وارد میدان شوند، ما هم حمایتشان می‌کنیم که ایده‌ها و راه‌حل‌هایی را که در حال توسعه هستند، در میدان پیاده کنند.

نزدیک‌ترین روش به اینها پایلوتی است که برای مخزن بنگستان میدان اهواز طراحی شده و ما امیدواریم از اواخر امسال و اوایل سال آن را در

ویژه‌نامه
صنعت نفت
«دانش بنیان»

ایران

اردیبهشت ۱۴۰۲